

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 12. 2025, čj. 22 A 50/2025-16,

t a k t o :

- I. Žádost o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobkyni **s e v r a c í** soudní poplatek ve výši **5 000 Kč**, který jí bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala kasační stížnost proti v záhlaví označenému usnesení Krajského soudu v Ostravě, jímž krajský soud odmítl stěžovatelčinu žalobu pro nepřípustnost dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).

[2] S podáním kasační stížnosti stěžovatelka nedoložila, že je zastoupena advokátem. Soud ji proto usnesením ze dne 27. 1. 2026, čj. 22 As 9/2026-8, vyzval k předložení plné moci, k čemuž jí stanovil lhůtu 15 dnů. Zároveň soud stěžovatelku vyzval k odstranění vad kasační stížnosti, k čemuž jí stanovil lhůtu jednoho měsíce. Současně ji poučil o následcích nevyhovění výzvám (odmítnutí kasační stížnosti). Uvedené usnesení bylo stěžovatelce doručeno dne 29. 1. 2026.

[3] Stěžovatelka před uplynutím soudem stanovených lhůt požádala o jejich prodloužení do doby, než Česká advokátní komora (dále též „ČAK“) rozhodne o její

žádosti ze dne 9. 2. 2026 o určení advokáta k zastupování v řízení o kasační stížnosti. V žádosti o prodloužení lhůt mj. uvedla, že vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 120/2018 Sb., o stanovení formulářů žádosti o určení advokáta a formuláře podnětu k poskytnutí jednorázové právní porady (dále též „vyhláška Ministerstva spravedlnosti“), je nejasná, neboť na rozdíl od zákona o advokacii nevyžaduje prokázat odmítnutí právní služby dvěma advokáty.

[4] Podáním ze dne 30. 3. 2026 stěžovatelka soudu sdělila, že ČAK o její žádosti rozhodla rozhodnutím ze dne 16. 3. 2026, čj. 10.04-000019/26-0002, jímž její žádost zamítla. Toto rozhodnutí považuje stěžovatelka za nicotné a bude se proti němu bránit žalobou. Požádala Nejvyšší správní soud, aby jí lhůtu prodloužil až do doby, než bude rozhodnuto o její žalobě proti rozhodnutí ČAK.

[5] Podle § 40 odst. 5 s. ř. s. platí, že předseda senátu může prodloužit lhůtu k provedení úkonu určenou soudem, a to za obdobných podmínek, za jakých se promíjí zmeškání lhůty, tedy z vážných omluvitelných důvodů.

[6] V usnesení ze dne 13. 3. 2025, čj. 10 As 266/2024-45, se Nejvyšší správní soud zabýval obdobnou žádostí stěžovatelky a nevyhověl jí. Dospěl k závěru, že pro další prodloužení lhůty není dán rozumný důvod, stejně jako to zdejší soud konstatoval v jiných případech, kdy stěžovatelka navrhla prodloužení lhůty, anebo přerušení řízení o kasační stížnosti za stejných okolností (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2025, čj. 10 As 266/2024-45, bod 6, ze dne 13. 3. 2025, čj. 10 As 267/2024-41, ze dne 5. 12. 2024, čj. 5 As 258/2024-23, ze dne 5. 12. 2024, čj. 5 As 283/2024-20, či ze dne 25. 7. 2024, čj. 6 As 108/2024-29).

[7] Z označených rozhodnutí vyplývá, že podmínku povinného zastoupení lze splnit i způsobem, který nevyžaduje, aby bylo nejprve rozhodnuto o stěžovatelčině žalobě. Řízení před městským soudem stěžovatelce nebrání v tom, aby se v tomto kasačním řízení nechala zastoupit jiným advokátem. Stěžovatelka měla dostatečný čas (více než dva měsíce) k tomu, aby se pokusila si advokáta zajistit. Jak je obecně známo, počet advokátů v ČR je tak vysoký, že v každém větším městě jich lze oslovit minimálně desítky. Stěžovatelka zároveň netvrdí žádné konkrétní okolnosti, které by jí v tom bránily či jí tuto snahu neúměrně ztěžovaly. Soudu je z úřední činnosti rovněž známo, že stěžovatelka vede desítky různých soudních řízení, a zná tak podmínky, za kterých se lze na soudy obracet, protože o nich byla opakovaně poučena. Z jiných řízení je nadto zřejmé, že si stěžovatelka dokáže zajistit potřebné právní zastoupení sama, aniž by musela žádat Českou advokátní komoru. Po stěžovatelce tak lze spravedlivě požadovat, aby vyvinula větší úsilí pro splnění podmínek řízení, a to i s ohledem na množství sporů, které vede či vedla (viz usnesení NSS ze dne 13. 3. 2025, čj. 10 As 266/2024-45, bod 6).

[8] Obdobně vůči stěžovatelce postupoval Nejvyšší správní soud i v usnesení ze dne 14. 6. 2022, čj. 6 As 33/2022-22, kterým rovněž lhůtu k doložení právního zastoupení neprodloužil. Uvedl, že nepokládá svůj postup za rozporný s čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod garantujícím právo na právní pomoc. Stěžovatelka totiž toto své právo dostatečně neuplatňovala. Stěžovatelka měla dostatečný čas k tomu, aby se pokusila advokáta zajistit. Sama tvrdila, že nežádá o bezplatnou právní pomoc, a soud nepochyboval o tom, že by při vyvinutí dostatečného úsilí našla advokáta, který by byl ochoten její

pokračování

případ převzít. Stěžovatelka ani netvrdila žádné mimořádné okolnosti, které by jí v hledání a nalezení právního zastoupení bránily, či jí tuto snahu neúměrně ztěžovaly. Ustala-li tedy stěžovatelka v hledání advokáta a pouze čekala na rozhodnutí České advokátní komory, pak není možné následný postup soudu, který její kasační stížnost z procesních důvodů odmítne, hodnotit jako odepření práva na právní pomoc či na přístup k soudu. Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že tento závěr platí bez ohledu na otázku zákonnosti rozhodnutí České advokátní komory o neposkytnutí právní pomoci. Tento závěr následně aproboval Ústavní soud v usnesení ze dne 18. 10. 2022, sp. zn. IV. ÚS 2308/22. Z obdobných důvodů vychází i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2023, čj. 2 As 56/2023-35, jehož závěry aproboval Ústavní soud usnesením ze dne 5. 12. 2023, sp. zn. III. ÚS 2130/23.

[9] Nyní rozhodující senát Nejvyššího správního soudu neshledal důvod se od výše uvedených závěrů odchýlit a plně je přejímá i pro tuto věc. S ohledem na informace poskytnuté a doložené stěžovatelkou je zjevné, že uvedené rozhodnutí České advokátní komory nabylo právní moci již samotným oznámením, protože se proti němu nelze odvolat (§ 55a odst. 3 zákona o advokacii). Žádné relevantní řízení o poskytnutí právní pomoci tak neprobíhá. Stěžovatelka sice tvrdí (ačkoliv nedokládá), že se proti rozhodnutí ČAK bude bránit žalobou, avšak do doby rozhodnutí správního soudu je rozhodnutí České advokátní komory pravomocné, a je třeba z něho vycházet (viz § 52 odst. 2 s. ř. s. a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2024, čj. 2 Afs 131/2024-45). S ohledem na obsah spisu lze dále konstatovat, že stěžovatelka v řízení o kasační stížnosti dostatečně aktivně nepřistoupila k odstranění předmětného nedostatku podmínky řízení. Po stěžovateli lze spravedlivě požadovat, aby vyvinula větší úsilí pro splnění podmínky řízení, a to i s ohledem na množství sporů, které vede či vedla, přičemž k tomu měla dostatečný časový prostor (viz shora provedenou skutkovou rekapitulaci). Stěžovatelka v dané věci netvrdila ani žádné mimořádné okolnosti, které by jí v hledání a nalezení právního zastoupení bránily, či jí tuto snahu neúměrně ztěžovaly (usnesení NSS ze dne 14. 6. 2022, čj. 6 As 33/2022-22, či usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2022, sp. zn. IV. ÚS 2308/22). Takové nelze dovodit ani z obsahu spisu. Výklad zastávaný stěžovatelkou by ad absurdum vedl k tomu, že by bylo nutno prodloužit lhůtu k doložení právního zastoupení kdykoliv, kdy by byla podána účastníkem žádost o určení advokáta k poskytnutí právní služby za úplaty podle § 18c zákona o advokacii, resp. žaloba proti zamítavému rozhodnutí České advokátní komory v této věci. Takový výklad by ve svém důsledku vedl k bezdůvodnému zacyklení, resp. neopodstatněnému prodlužování soudních řízení (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 5. 12. 2023, sp. zn. III. ÚS 2130/23, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2024, čj. 2 Afs 131/2024-45).

[10] Ke stěžovatelčinu poukazu na odlišnosti v textaci vyhlášky Ministerstva spravedlnosti a zákona o advokacii lze odkázat na usnesení ze dne 26. 2. 2026, čj. 22 As 4/2026-23, v rámci něhož již zdejší soud na stěžovatelčinu argumentaci v daném směru odpověděl. Mj. zdůraznil, že „klíčový je požadavek uvedený již v zákoně, konkrétně § 18c odst. 3 zákona o advokacii. Podzákonné předpisy ministerstev, včetně vyhlášky č. 120/2018 Sb., totiž mohou být přijaty pouze na základě a v mezích zákonů (čl. 79 odst. 3 Ústavy České republiky). Zákonný požadavek na prokázání oslovení dvou advokátů podle § 18c odst. 3 zákona o advokacii se tudíž uplatní bez ohledu na text vyhlášky č. 120/2018 Sb. Právě tento zákoný požadavek má navíc odraz v příloze č. 5 uvedené vyhlášky, která na straně 2 formuláře

žádosti o právní službu za úplatu pro fyzickou osobu vyžaduje uvedení jmen dvou advokátů, kteří odmítli ve věci poskytnout právní službu“.

[11] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce lhůtu k předložení plné moci udělené advokátovi neprodloužil (výrok I. tohoto usnesení).

[12] Nejvyšší správní soud dále vyvodil procesní důsledek z toho, že stěžovatelka ve stanovené lhůtě nepředložila plnou moc. Tato lhůta jí uplynula v pátek dne 13. 2. 2026. Povinné zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) je podmínkou, bez jejíhož splnění nelze v řízení pokračovat. Jelikož nedostatek zastoupení stěžovatelka neodstranila, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl za použití § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 105 odst. 2 a § 120 s. ř. s. (výrok II. tohoto usnesení).

[13] Výrok o nákladech se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladu řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (výrok III. tohoto usnesení). Jelikož se přitom tak stalo před prvním jednáním, Nejvyšší správní soud vrátil stěžovatelce zaplacený soudní poplatek ve výši 5 000 Kč (§ 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Ten jí bude vyplacen z účtu soudu do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení (výrok IV. tohoto usnesení).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. dubna 2026

Tomáš Foltas
předseda senátu